

مدل یابی تعارضات زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی: نقش میانجی حیطه‌های طرحواره‌های ناسازگار اولیه در زنان در آستانه طلاق

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۹/۱۱ - تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۲/۱۷

خلاصه

مقدمه: هدف پژوهش حاضر مدل یابی تعارضات زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی با نقش میانجی حیطه‌های طرحواره‌های ناسازگار اولیه در زنان در آستانه طلاق بود.

روش کار: روش پژوهش توصیفی و از نوع مطالعه همبستگی بود. جامعه آماری زنان دارای تعارضات زناشویی در آستانه طلاق شهر تهران بود که در بازه زمانی اردیبهشت تا آبان ۱۳۹۹ به مراکز مشاوره خانواده منطقه سه شهر تهران مراجعه کرده بودند. روش نمونه‌گیری تصادفی چند مرحله‌ای بود و حجم نمونه بر اساس نرم‌افزار آماری G Power ۴۴۰ نفر تعیین شد.

نتایج: مدل ساختاری پیش‌بینی تعارضات زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی با نقش واسطه‌ای حیطه‌های طرحواره‌های ناسازگار اولیه در زنان در آستانه طلاق از برازش مطلوبی برخوردار است. از بین سبک‌های دلبستگی فقط سبک دلبستگی اجتنابی از طریق حوزه طرد و بریدگی و جهت مندی طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر تعارضات زناشویی تأثیر می‌گذارد و سبک دلبستگی دوسوگرا از طریق حوزه گوش‌بزرگی بر تعارضات زناشویی تأثیر می‌گذارد. همچنین بین سبک‌های دلبستگی ناایمن اجتنابی/دوسوگرا و طرحواره‌های ناسازگار اولیه حوزه بریدگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختل، محدودیت‌های مختل، دیگر جهت‌مندی، گوش‌به‌زنگی بیش از حد و بازداری رابطه مثبت و معناداری وجود دارد، اما بین سبک دلبستگی ایمن و طرحواره‌های ناسازگار اولیه رابطه منفی و معکوس وجود دارد. **نتیجه‌گیری:** شناخت طرحواره‌ها به ایجاد راهکارهایی برای تغییر در شناخت و افکار افراد کمک می‌کند و از طریق بهبود روابط باعث رضایت زناشویی می‌گردد.

کلمات کلیدی: تعارضات زناشویی، سبک‌های دلبستگی، طرحواره‌های ناسازگار اولیه و زنان در آستانه طلاق.

پی‌نوشت: این مطالعه فاقد تضاد منافع می‌باشد.

غفت عدل‌پرور ۱

ایرج صفائی راد ۲*

نصرالله عرفانی ۳

هوشنگ جدیدی ۴

۱دانشجوی دکتری گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی، سمنان، ایران
۲استادیار گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران
۳دانشیار گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور، همدان، ایران
۴استادیار گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی، سمنان، ایران

Email: safaeirad@iauh.ac.ir

مقدمه

سلامت جامعه به طور مستقیم از سلامت خانواده تأثیر می پذیرد (شاگرمی، داورنیا، زهراکار و طلائیان، ۱۳۹۴). خانواده قدیمی ترین و ابتدایی ترین نهاد اجتماعی است که انسان به آن پا می گذارد. اساس شکل گیری و رشد خانواده رابطه ی زوجین است (تولوراندکی، ۲۰۱۴). تعارض به عنوان یکی از عوامل فروپاشی خانواده در بین زوج های دارای علائق، دیدگاه ها و باورهای متضاد در نظر گرفته می شود (اسرانگ، دیوال و کوهن، ۲۰۱۱). در روان شناسی خانواده و پژوهش های این حوزه تعارض بین زوجین بسیار مورد تأکید قرار گرفته است (گاتمن و گاتمن، ۲۰۱۵). پاروت و پاروت (۲۰۱۶) و استرانگ و همکارانش (۲۰۱۱) تعارض زناشویی را یکی از دلایل طلاق گزارش کرده اند. گاتمن و گاتمن (۲۰۱۵) تعارضات زناشویی را به دو نوع قابل حل و غیر قابل حل تقسیم می کنند. تعارضات قابل حل همانطور که از نام آن بر می آید در خلال زندگی قابل حل است، اما تعارضات غیر قابل حل برای همیشه بخشی از زندگی افراد می شوند (استرانگ و همکاران، ۲۰۱۱). تعارض و اختلاف بین زوجین به وحدت و یکپارچگی خانواده آسیب می رساند و باعث بروز نفاق، پرخاشگری، ستیزه جویی و سرانجام به اضمحلال و زوال خانواده می انجامد (وارینگ، ۲۰۱۳). با توجه به دنیای امروز و افزایش میزان تعارضات بین زوجین، شناسایی علت تعارضات می تواند به برطرف شدن آنها کمک کند. یکی از علت های اساسی که در زمینه تعارضات زناشویی به عنوان چارچوبی برای درک چگونگی کارکرد روابط بزرگسالان مورد استفاده قرار گرفته است، سبک های دلبستگی است.

طبق نظریه دلبستگی؛ سه نوع سبک دلبستگی؛ دلبستگی ایمن، دلبستگی اجتنابی ناپایدار و دلبستگی اضطرابی/دوسوگرایی ناپایدار وجود دارد (ویدرمن، ۱۹۹۶). افراد دارای سبک دلبستگی ایمن؛ از نظر سلامت روانی سالم،

در روابط بین فردی گرم و مستقل، پاسخگو به ارتباطات و اعتماد به محیط و دیگران هستند (کریمی، ۱۳۹۵). افراد دارای سبک دلبستگی اجتنابی نیازی به روابط صمیمانه ندارند و ترس از صمیمیت دارند (ویدرمن، ۱۹۹۶). افراد دارای سبک دلبستگی اضطرابی از الگوهای ضعیفی در مورد خود برخوردارند، نگران دوست نداشته شدن یا رها شدن هستند و تمایل دارند به دنبال اطمینان خاطر یافتن و تجربیات عاطفی منفی هستند (کریمی، ۱۳۹۵). یکی از عوامل دیگری که در کنار سبک های دلبستگی بر روی روابط افراد با هم تأثیر می گذارد، دارند که طرحواره های ناسازگار اولیه است.

طرحواره یک الگوی ثابت و طولانی مدت است که در دوران کودکی ایجاد می شود و تا بزرگسالی ادامه می یابد. طرحواره عمیق ترین ساختار شناختی هستند (به نقل از بک، ۱۹۹۰؛ سویتز، ۲۰۰۹) که بر نگرش افراد نسبت به خود و دنیای اطرافشان تأثیر می گذارند. راتر (۲۰۱۸) و یانگ، کلاسکو و ویشار (۲۰۰۳) بیان می دارند که طرحواره های ناسازگار اولیه الگوهای هیجانی و شناختی خود شکننده ای هستند که در جریان رشد آغاز و در سرتاسر زندگی تکرار می شوند و بر بروز تعارضات زناشویی تأثیر مثبت دارند. یانگ ۱۸ طرحواره ی ناسازگار اولیه را در ۵ حوزه ارائه کرده است. حوزه ی اولیه مربوط به بریدگی و طرد، حوزه دوم کاهش خودکنترلی و عملکرد، حوزه سوم اختلال در محدودیت گذاری، حوزه چهارم جهت گیری و حوزه پنجم گوش بزنگی و بازداری بیش از حد معرفی کرده است (یانگ، ۱۹۸۸). پولیمنت، موره و گرونرت (۲۰۱۰) در پژوهشی نشان دادند که ویژگی های شخصیتی، دلبستگی نایمن و طرحواره های ناسازگار در بروز تعارضات زناشویی تأثیر گذار است. اولدربک و فیگورد (۲۰۰۹) در پژوهشی نشان دادند که افراد دارای سطح دلبستگی نایمن درجه بیشتری از طرحواره های ناسازگار را داشتند؛ از طرفی دلبستگی ایمن، با ویژگی های ارتباطی مثبت شامل صمیمیت و

².Early Maladaptive Schemas

¹.Attachment Style

طرحواره‌های ناسازگار اولیه شود، تا راهگشای مشاوران و درمانگران برای حل تعارضات زناشویی در زنان در آستانه طلاق گردد با توجه به مطالب بیان شده هدف پژوهش حاضر بررسی این موضوع است که آیا سبک‌های دلبستگی با میانجیگری حیطه‌های طرحواره‌های ناسازگار اولیه در زنان در آستانه طلاق می‌تواند تعارضات زناشویی را پیش بینی کند؟

روش کار

روش پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر نحوه گردآوری داده‌ها توصیفی، از نوع مطالعه همبستگی چند متغیری است که از معادلات ساختاری استفاده شده است؛ جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه زنان در آستانه طلاق منطقه سه شهر تهران بود که در سال ۱۳۹۹ به مراکز شورای حل اختلاف خانواده منطقه ۳ تهران مراجعه نموده‌اند. روش نمونه‌گیری در این پژوهش به شیوه تصادفی خوشه‌ای در دسترس بود، به این صورت و از هر مرکز ۲۱۰ نفر انتخاب شدند. روش نمونه‌گیری بصورت تصادفی چندمرحله‌ای بود که از بین هفت مرکز شورای حل اختلاف خانواده در منطقه سه شهر تهران به صورت تصادفی سه مرکز انتخاب و حجم نمونه براساس نرم افزار آماری G Power (۴۲۰ نفر) و با توجه به احتمال ۲۰ درصد افت آزمودنی‌ها تعداد نمونه ۴۵۰ نفر انتخاب شد که پس از جمع‌آوری داده‌ها، ۱۰ پرسشنامه به دلایل مخدوش بودن و ناقص بودن کنار گذاشته شد و در نهایت ۴۴۰ پرسشنامه تجزیه و تحلیل شد. معیارهای ورود به پژوهش شامل حداقل دو سال زندگی مشترک، محدوده سنی ۲۵ تا ۴۰ سال، مدرک تحصیلی حداقل دیپلم، داشتن تعارضات و مشکلات زناشویی، معیارهای خروج داشتن بیماری‌های جسمانی و روانی مشهود و حاد، سوء مصرف مواد و دریافت هم‌زمان برنامه درمانی، آموزشی یا دارودرمانی برای حذف تأثیر احتمالی این برنامه‌ها بر نتایج این پژوهش بود.

خرسندی در ارتباط است. مکدمورت (۲۰۱۷) در پژوهشی نشان داد که طرحواره بی اعتمادی/بدرفتاری، محرومیت هیجانی، استحقاق بزرگ منشی و خودانضباطی ناکافی با کاهش رضایت از روابط عاشقانه در میان زوجین ارتباط دارد. هازنو شیور (۱۹۸۷)؛ به نقل از سرخابی عبدالملکی، دوکانه‌ای فرد و بهبودی، (۱۴۰۰) نشان دادند که سبک‌های دلبستگی نقش عمده‌ای در رضایت زناشویی بر عهده دارد. افراد با سبک‌های دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا، راهبردهای کاملاً متفاوتی را برای تنظیم عواطف و پردازش اطلاعات هیجانی به کار می‌برند (راتر، ۲۰۱۸). بوک والا، سوپین و زدانیوک (۲۰۰۵) نشان دادند که هیجان‌های منفی در تعامل‌های زوجین به خشونت و درگیری و اختلال در عملکرد جنسی می‌انجامد.

داشتن رضایت زناشویی برای ادامه زندگی ضروری است و از طرفی راه و روش آن آموختنی نیز هست پس بهتر است زمینه‌های آن فراهم گردد و مهارت‌های لازم آن در زمان مناسب به افراد آموزش داده شود. نتایج این پژوهش را می‌توان در قالب دستاوردهای نظری و علمی به این شرح مطرح کرد. در سطح نظری، نتایج این پژوهش می‌تواند به شناخت بهتر عوامل تأثیرگذار بر تعارضات زناشویی کمک کند، به نتایج پژوهش‌های پیشین توجه کند، سپس نظریه‌های مربوط به رابطه پیوندهای عاطفی و تعارضات زناشویی و اهمیت و جایگاه راهبردهای تنظیم عواطف و هیجان‌ها در رابطه با این متغیرها، روابط زوجین را تأیید نماید تا بتواند پرسش‌ها و فرضیه‌های جدیدی را مطرح سازد، که به غیر از طرحواره‌های ناسازگار اولیه، چه متغیرهای دیگری می‌توانند نقش واسطه‌ای در رابطه بین سبک‌های دلبستگی و تعارضات زناشویی داشته باشند. یافته‌های پژوهش حاضر می‌تواند در جامعه مبنای تصحیح روابط خانوادگی شود، سبب کاهش تعارضات زناشویی با ارتقای سطح فرهنگی زنان در آستانه طلاق گردد تا با تمرکز بر طرحواره‌ها و سبک‌های دلبستگی، رضایت زناشویی در زنان را افزایش دهد و باعث شناسایی حوزه‌های مشکل‌ساز بر اساس سبک‌های دلبستگی و

ابزار اندازه گیری

۱- پرسشنامه تعارضات زناشویی: پرسشنامه تعارضات زناشویی یک ابزار ۴۲ سؤالی است که برای سنجیدن تعارضات زناشویی توسط براتی و ثنایی در سال (۱۳۷۹) ساخته شده است؛ این پرسشنامه هفت بُعد از تعارضات زناشویی را می‌سنجد که عبارت اند از: کاهش همکاری، کاهش رابطه جنسی، افزایش واکنش های هیجانی، افزایش جلب حمایت فرزند یا فرزندان، افزایش رابطه فردی با خویشاوند خود، کاهش رابطه خانوادگی با خویشاوندان همسر و دوستان، جدا کردن امور مالی از یکدیگر. برای هر سؤال پنج گزینه در نظر گرفته شده است و به تناسب ۱ تا ۵ نمره به آنها اختصاص داده شده است؛ حداکثر نمره کل پرسشنامه ۲۱۰ و حداقل آن ۴۲ است. پایایی کل این پرسشنامه توسط براتی و ثنایی (۱۳۷۹) برابر با ۰/۵۲ توسط بشکار (۱۳۸۷) برابر با ۰/۹۵ به دست آمد. در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۸ به دست آمد.

۲. پرسشنامه دلبستگی بزرگسالان^۳: این پرسشنامه ۱۸ عبارتی توسط کالینز و رید در سال ۱۹۹۰ تهیه شد و مهارت های ارتباطی و سبک رابطه صمیمانه آزمودنی را در طیف لیکرتی ارزیابی می‌کند. به هر سؤال نمره‌ای بر اساس کاملاً مخالفم = ۱ و کاملاً موافقم = ۵ تعلق می‌گیرد. این پرسشنامه سه سبک؛ سبک دلبستگی ایمن، دلبستگی اجتنابی و دلبستگی اضطرابی دارد. میزان آلفای کرونباخ را برای دلبستگی ایمن، اجتنابی و اضطرابی در نمونه‌ای از دانشجویان توسط آن‌ها به ترتیب برابر با ۰/۸۱، ۰/۷۸ و ۰/۸۵ و در پژوهش هاشمی و همکاران (۱۳۹۶) به ترتیب برابر با ۰/۶۸، ۰/۷۰ و ۰/۷۸ گزارش شده است. در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ این ابزار برای سبک دلبستگی ایمن ۰/۷۸، اجتنابی ۰/۷۲ و اضطرابی ۰/۷۷ به دست آمد.

۳. پرسشنامه طرحواره‌های ناسازگار اولیه^۴: این پرسشنامه ۷۵ عبارتی توسط یانگ ۱۹۹۸، ساخته شده و شامل

۵ حوزه طرحواره‌ای است که در طیف لیکرت ۵ درجه‌ای از کاملاً درست درباره من = ۵ تا کاملاً غلط درباره من = ۱ ارزیابی می‌شود؛ در این پژوهش تنها سئوالات حوزه طرحواره‌ای بریدگی/طرد که با سؤال‌های ۱ تا ۲۵ و خودگردانی/عملکرد مختل با سؤال‌های ۲۵ تا ۴۵ مورد سنجش و ارزیابی قرار گرفت. والر، می‌یر و هنیان (۲۰۰۱) برای تمام حوزه‌های بریدگی/طرد ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۳ و برای خودگردانی/عملکرد مختل ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۰ و روایی مطلوبی گزارش کردند. خراسانی زاده و همکاران (۱۳۹۸) نسخه کوتاه پرسشنامه طرحواره یانگ را در مورد ۴۲۰ نفر از دانشجویان اجرا و ضریب همسانی درونی پرسشنامه را از طریق محاسبه ضریب آلفای کرونباخ برای حوزه‌های بریدگی/طرد و خودگردانی/عملکرد مختل را به ترتیب ۰/۹۳ و ۰/۸۲ گزارش کرد. در پژوهش حاضر نیز ضریب آلفای کرونباخ برای حوزه بریدگی/طرد ۰/۸۴ و خودگردانی/عملکرد مختل ۰/۸۶ به دست آمد.

شیوه اجرا. پس از مصوب شدن طرح رساله توسط معاونت پژوهشی دانشگاه، و با هماهنگی و کسب مجوز از مسئولان مراکز شورای حل اختلاف خانواده و با کسب رضایت و تمایل به همکاری زنان در آستانه طلاق، پرسشنامه‌ها در بازه زمانی اردیبهشت تا آبان ۱۳۹۹ تکمیل شد. پس از جمع‌آوری داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۶ و لیزرل LISREL از روش ضرایب همبستگی و معادلات ساختاری جهت تجزیه و تحلیل نتایج استفاده شد.

نتایج

دامنه سنی ۳۳ درصد از زنان متأهل بین ۲۵ تا ۳۰ سال، ۴۶ درصد بین ۳۱ تا ۳۵ سال و ۲۱ درصد بین ۳۶ تا ۴۰ سال قرار داشت و ۴۴ درصد بدون فرزند، ۵۰ درصد دارای ۱ فرزند و ۶ درصد دارای ۲ فرزند بودند. ۵۶ درصد شاغل و ۴۴ درصد خانه‌دار و مدت تأهل ۵۱ درصد بین ۱ تا ۵ سال، ۳۲ درصد

4. Early Maladaptive Schemas Questionnaire

3. Attachment Style Questionnaire

جدول ۲ نشان می‌دهد تمام متغیرهای پژوهش از توزیع نرمال برخوردار بوده‌اند. به منظور بررسی نقش میانجی حوزه‌های طرحواره ناسازگار اولیه بین سبک‌های دلبستگی و تعارضات زناشویی از مدل سازی معادلات ساختاری استفاده شد.

جدول ۳. مشخصه‌های برازندگی مدل ساختاری

شاخص برازندگی	مقدار	مشاهده مناسب/نامناسب شده
CMIN/DF (شاخص کای اسکوتر بهنجای یا نسبی)	۲/۲۳	مناسب بودن مدل
RMR (ریشه دوم میانگین مربعات باقی مانده)	۰/۰۷۸	مدل تقریباً مناسب است
RMSEA (ریشه دوم میانگین مجزورات خطای تقریبی)	۰/۰۵۸	مناسب بودن مدل
CFI (شاخص برازش تطبیقی)	۰/۸۷	مناسب بودن مدل
IFI (شاخص برازش افزایشی)	۰/۸۸	مناسب بودن مدل

نتیجه شاخص برازش تطبیقی ۰/۸۷ و شاخص برازش افزایشی ۰/۸۸ به دست آمد که نشان‌دهنده مناسب و قابل قبول بودن مدل است. همچنین ریشه دوم میانگین مربعات خطای میانگین مجذور خطا تقریباً ۰/۰۵۸ و ریشه دوم میانگین مربعات مجزورات باقیمانده یا RMR برابر با ۰/۰۷۸ است که مقادیر نمایی نشان‌دهنده برازش خوب و قابل قبول است. از مدل درنهایت، مقدار 2.233 CMIN/DF است که نشان‌دهنده تناسب مدل است.

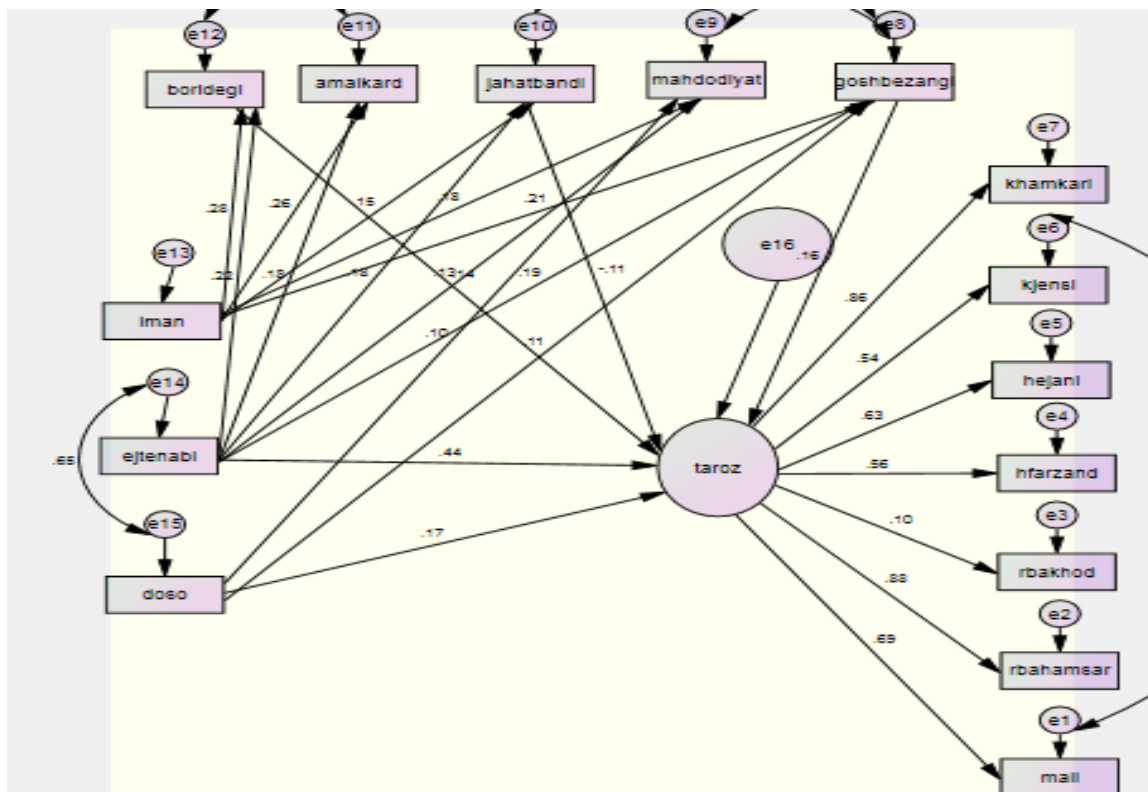
بین ۵ تا ۱۰ سال و ۱۷ درصد بیش از ۱۰ سال و میزان تحصیلات ۱۹ درصد دیپلم، ۲۸ درصد فوق دیپلم، ۴۰ درصد کارشناسی و ۱۳ درصد کارشناسی ارشد بود. در جدول ۱ میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش ذکر شده است.

جدول ۱. جدول شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرها	میانگین	انحراف استاندارد
تعارضات زناشویی	۹۵/۶	۱۶/۳۳
کاهش همکاری	۱۲/۹	۳/۱۵
کاهش رابطه جنسی	۱۰/۳	۳/۳۴
واکنش هیجانی	۱۵/۷	۴/۵۳
جلب حمایت فرزندان	۱۱/۳	۳/۲۷
رابطه با خویشاوندان خود	۱۵/۱	۳/۲۳
رابطه با خویشاوندان همسر	۱۳/۱۷	۴/۲۷
جدایی امور مالی	۱۷/۰	۳/۹۰
سبک ناایمن	۲۱/۶	3.26
سبک اجتنابی	۱۹/۸	۳/۳۰
سبک دوسوگرا	۱۹/۹	۴/۵۳
بریدگی و طرد	۳۸/۳۱	۹/۵۶
خودگردانی و عملکرد مختل	۳۴/۷	۱۰/۷
محدودیت مختل	۳۴/۵	۷/۵۶
دیگر جهت‌مندی	۴۴/۲	۱۲/۴۲
گوش به زندگی بیش از حد	۳۸/۱	۱۰/۲۳

جدول ۲. مفروضه نرمال بودن توزیع متغیرها در گروه‌ها

طرحواره‌های تعارضات ناسازگار	دلبستگی ایمن	دلبستگی اجتنابی	دلبستگی دوسوگرا	دلبستگی	دلبستگی
K-S سطح معنی داری	K-S سطح معنی داری	K-S سطح معنی داری	K-S سطح معنی داری	K-S سطح معنی داری	K-S سطح معنی داری
۰/۳۵۱۰/۹۳۵	۰/۴۵۷۱/۰۱	۰/۶۷۵۰/۸۹۷	۰/۵۸۱/۱۴	۰/۸۹۰/۷۰۰	۰/۸۹۰/۷۰۰

نمودار ۱. مدل ساختاری برای بررسی اثرات غیرمستقیم سبک‌های دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا از طریق حیطه‌های طرحواره‌های ناسازگار اولیه

دلبستگی ناایمن اجتنابی / دوسوگرا و طرحواره‌های ناسازگار اولیه حوزه بریدگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختل، محدودیت‌های مختل، دیگر جهت‌مندی، گوش به زنگی بیش از حد و بازداری رابطه مثبت و معناداری وجود دارد، اما بین سبک دلبستگی ایمن و طرحواره‌های ناسازگار اولیه رابطه منفی و معکوس وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر مدل یابی تعارضات زناشویی براساس سبک‌های دلبستگی با نقش میانجی حیطه‌های طرحواره‌های ناسازگار اولیه در زنان در آستانه طلاق بود. نتایج نشان داد مدل ساختاری پیش‌بینی تعارضات زناشویی براساس سبک‌های دلبستگی با نقش واسطه‌ای حیطه‌های طرحواره‌های ناسازگار اولیه در زنان در آستانه طلاق از برازش مطلوبی برخوردار است. از بین سبک‌های دلبستگی

نتایج نمودار ۱ نشان می‌دهد که از بین سبک‌های دلبستگی فقط سبک دلبستگی اجتنابی از طریق حوزه طرد و بریدگی و جبران افراطی و سرکوب طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر تعارضات زناشویی تأثیر می‌گذارد و سبک دلبستگی دوسوگرا از طریق حوزه گوش به زنگی افراطی و بازداری بر تعارضات زناشویی تأثیر می‌گذارد. اثر غیرمستقیم سبک دلبستگی اجتنابی از طریق حوزه طرد و بریدگی و جبران افراطی و سرکوب بر تعارضات زناشویی ۰/۰۳ بوده است. اثر غیرمستقیم سبک دلبستگی دوسوگرا از طریق حوزه گوش به زنگی افراطی و بازداری بر تعارضات زناشویی ۰/۰۱۶ بوده است. از بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و حوزه بریدگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختل، محدودیت‌های مختل، دیگر جهت‌مندی و گوش به زنگی با تعارضات زناشویی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین بین سبک‌های

خطر هستند. آن‌ها راه حل‌های متفاوتی برای مشکلات پیدا می‌کنند، نسبت به عواقب اعمال خود امیدوارتر هستند و صمیمیت و صمیمیت بیشتری نشان می‌دهند و در نتیجه از روابط خود با همسر خود رضایت بیشتری دارند. در زمینه پیش‌بینی تعارض زناشویی از طریق دلبستگی مضطرب می‌توان گفت که عدم اعتماد به نفس و دیگران دو ویژگی اصلی افراد مضطرب است. عدم اعتماد به نفس در موقعیت‌های استرس زا به فرد مضطرب احساس درماندگی روانی می‌دهد که منجر به احساس حقارت و اضطراب می‌شود. عدم اعتماد به دیگران باعث دوری از دیگران و عدم حمایت می‌شود. از سوی دیگر، دلبستگی شدید، گوشه گیری و واکنش عاطفی در لحظات شکست و بحران که از ویژگی‌های افراد دارای انواع دلبستگی ناایمن است، می‌تواند در چارچوب یک رابطه سیستماتیک، تعارض و خصومت را از رابطه بین دو عضو حذف کند. این ویژگی‌ها و ناامنی درونی باعث می‌شود که از ازدواج خود احساس ناراضی بیشتری کنند. با توجه به اینکه افراد دارای نوع دلبستگی مضطرب نمی‌توانند افکار و احساسات خود را با دیگران در میان بگذارند، رابطه آن‌ها با همسرشان در واقع ناپایدار است و باعث تحریک پذیری و بی اعتمادی زوجین، تیره شدن رابطه و کاهش ارتباطات، ضعف ارتباط، بخشش، کم بودن صمیمیت می‌شود. و به تبع آن اختلافات زیاد بین زوجین. نظریه دلبستگی فرض می‌کند که این مدل‌های فعال طرح‌واره‌های ارتباطی هستند که توسط قوانینی شکل می‌گیرند که با مظاهر دلبستگی‌های اصلی در تعامل هستند، و استنباط می‌شود که مدل‌های دلبستگی با طرح‌واره‌های شناختی قدیمی‌تر یا باورهای مربوط به خود و دیگران مرتبط هستند. و روابط بین فردی تحت تأثیر و تأثیر قرار می‌گیرد. سبک‌های دلبستگی اولیه و ظهور طرح‌واره‌های ناسازگار، تجربیات دوران کودکی را در روابط با مراقبین شکل می‌دهند، که تمایل به بخشش و کنترل هیجان‌های منفی که روابط زناشویی را تقویت می‌کند و رضایت زناشویی را افزایش می‌دهد. در سبک دلبستگی به شدت از روابط صمیمانه و صمیمی اجتناب می‌کنند و زمانی که احساس صمیمیت می‌کنند ناخودآگاه از آن دوری می‌کنند و باعث کاهش رابطه زناشویی و رضایت زناشویی می‌شود.

فقط سبک دلبستگی اجتنابی از طریق حوزه طرد و بریدگی و جهت مندی طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه بر تعارض زناشویی تأثیر می‌گذارد و سبک دلبستگی دوسوگرا از طریق حوزه گوش بزنگی بر تعارض زناشویی تأثیر می‌گذارد. از بین طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و حوزه بریدگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختل، محدودیت‌های مختل، دیگر جهت‌مندی و گوش به زنگی با تعارضات زناشویی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین بین سبک‌های دلبستگی ناایمن اجتنابی/دوسوگرا و طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه حوزه بریدگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختل، محدودیت‌های مختل، دیگر جهت‌مندی، گوش به زنگی بیش از حد و بازداری رابطه مثبت و معناداری وجود دارد، اما بین سبک دلبستگی ایمن و طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه رابطه منفی و معکوس وجود دارد. این یافته‌ها با یافته‌های پژوهش گمبل و همکاران (۲۰۰۵)، حمیدی (۱۳۸۶)، بلالی، بختیاری سفر، محمدی و محقق (۱۳۹۵)، فاریابی و زارعی محمودآبادی (۱۳۹۴)، رزاقی و اسلامی (۱۳۹۴)، حاجی حیدری، اسمعیلی و طالبی (۱۳۹۴)، ملک عسگر، موتابی و مظاهری (۱۳۹۳)، هاشمی، درتاج، سعدی پور و اسدزاده (۱۳۹۶)، تافتگان (۱۳۹۵)، بلداجی، مرادی، مابشری، میرزائیان و یوسفی، (۱۳۹۲) عیسی نژاد و عزیز (۱۳۹۳)، لاهیجی و بشارت (۲۰۱۸)، اسلامی (۲۰۱۷)، ام بی وایر (۲۰۱۷)، صفی پوریان، خادمی، خاک پور، سودانی و مهر آفرید (۲۰۱۶)، این رایت و فیتزگیونر (۲۰۱۵) همخوانی دارد.

در تبیین یافته‌های پژوهش حاضر می‌توان بیان داشت که افراد دارای سبک دلبستگی ایمن در اکثر موقعیت‌ها احساس راحتی و امنیت می‌کنند و تصاویر مثبت، حمایتی و پاسخگو از همسر خود دارند، در حالی که افراد دوسویه به سختی می‌توانند آرامش و آرامش را در موقعیت‌های ناآشنا پیدا کنند. بگو سخت‌تر است. آن‌ها بین کشیدن و اجتناب از همسر در نوسان هستند. به این ترتیب آن‌ها به همسر خود نزدیک می‌شوند و سپس به پشت آن‌ها فشار می‌آورند و آن‌ها را از نظر اخلاقی در برابر استرس آسیب پذیر می‌کنند. اعتماد یک فرد ایمن به دیگران که مکمل اعتماد به نفس اوست، به دیگران نیز کمک می‌کند. افراد دارای سبک دلبستگی ایمن نیز حمایتگر هستند، اعتماد به نفس بالایی دارند و در معرض

نخستین محدودیت مطالعه حاضر این است که این مطالعه روی مراکز مشاوره خانواده منطقه سه شهر تهران انجام شده است، بنابراین در خصوص تعمیم نتایج باید جوانب احتیاط را رعایت کرد. محدودیت دیگر باتوجه به اینکه مقیاس‌های خودگزارشی استفاده شده است؛ پیشنهاد می‌شود پژوهشگران با استفاده از مقیاس‌های دیگری چون نسخه تکلیف‌نا آشکار برای بررسی طرمواره‌های ناسازگار اقدام کنند. براساس یافته‌های پژوهش حاضر به روانشناسان و مشاوران خانواده توصیه می‌شود در جلسات خود به سبک‌های دلبستگی اجتنابی و دوسوگرا و طرمواره‌های ناسازگار اولیه افراد خصوصاً حوزه‌های طرد و بریدگی، جهت مندی و گوش‌بزرگی توجه داشته باشند.

ملاحظات اخلاقی

در این پژوهش موازین اخلاقی شامل اخذ رضایت آگاهانه، تضمین حریم خصوصی و رازداری رعایت شد. همچنین زمان تکمیل پرسشنامه‌ها ضمن تأکید به تکمیل تمامی سؤال‌ها، شرکت‌کنندگان در مورد خروج از پژوهش در هر زمان و ارائه اطلاعات فردی مختار بودند. به آن‌ها اطمینان داده شد که اطلاعات محرمانه می‌ماند و این امر نیز کاملاً رعایت شد.

تقدیر و تشکر

از همکاری مسئولان مراکز شورای حل اختلاف خانواده در منطقه سه شهرداری تهران و تمامی شرکت‌کنندگان در پژوهش تشکر و قدردانی می‌شود.

مشارکت نویسندگان

این مقاله برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول در رشته روانشناسی عمومی بود که با کد ۱۰۸۳۰۳۰۵۹۵۰۰۴۲ توسط معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد سمنجان به تصویب رسیده و به هزینه شخصی انجام شده است. در تدوین این مقاله همه نویسندگان نقش یکسانی داشتند.

انواع دلبستگی مضطرب اجتنابی تمایل دارند که نمی‌توانند افکار و احساسات خود را با دیگران به اشتراک بگذارند، درواقع می‌توان گفت که افراد اجتنابی روابط ناپایداری با دیگران دارند. این باورها در روابط بین فردی ثابت و مشهود هستند و منجر به روابط پایدار می‌شوند. نوع اجتنابی نایمن با عدم تبعیض (پاسخ عاطفی، اختلاط با دیگران، جدایی عاطفی) رابطه مثبت (+) دارد. وقتی این رابطه را تحلیل می‌کنیم، می‌توان گفت که هم افراد آموزش ندیده و هم افراد اجتنابی از روش‌های مقابله عاطفی مدار سود می‌برند. به عبارت دیگر منطق و عقل فرد بر احساسات فرد مسلط است و تصمیمات بر اساس واکنش‌های احساسی گرفته می‌شود. از سوی دیگر انواع دلبستگی از مواجهه با مشکلات و مشکلات عاطفی حل نشده اجتناب می‌کنند و از روابط صمیمانه با دیگران اجتناب می‌کنند. این ویژگی‌ها در افرادی که جدایی عاطفی بالایی دارند نیز دیده می‌شود. یافته‌ها حاکی از اهمیت تجربه‌های دگرگون‌کننده اولیه افراد خانواده است، زیرا این تجربیات نقش مهمی در شکل‌گیری رابطه صمیمانه بعدی دارند، و نحوه برخورد آن‌ها با مسائل ازدواج که از نظریه بوون حمایت می‌کند. بر اساس نتایج این مطالعات، درمانگران و مشاوران خانواده و ازدواج می‌توانند گام‌های موثری برای رفع تعارضات بین زوجین و کسانی که در حال حاضر متأهل هستند بردارند و ممکن است در زندگی دچار تعارض شوند. مشکل یا یکی از اعضای خانواده‌ای که درخواست کمک دارید را حل کنید. این یافته‌ها به ویژه برای درمانگران در برجسته کردن نقش فرآیندهای انتقال بین نسلی مفید خواهد بود.

این مطالعه ارتباط مثبت و معنی‌داری بین سبک‌های دلبستگی نایمن دوسوگرا و حوزه‌های طرد، طرمواره‌های خودمختاری و ناکارآمدی، و حوزه‌های زنگ‌زدن و بازداری بیش‌ازحد پیدا کرد. نتایج نشان داد که بین سبک‌های دلبستگی ایمن با طرمواره‌های طرد و خود‌مدیریتی، اختلالات عملکردی و زنگ‌زدن و بازداری بیش‌ازحد رابطه منفی و معناداری وجود دارد. همچنین، افرادی که خود را غیرصادق توصیف می‌کنند، نسبت به ویژگی‌های شخصیتی مرتبط با عدم اعتماد آسیب‌پذیرتر هستند.

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان، این مقاله حامی مالی و تعارض منافع ندارد.

منابع

- احمدی، فاطمه، و نصراله‌ی، بیتا. (۱۳۹۷). پیش‌بینی طرحواره معیارهای سرسختانه/عیب‌جویی افراطی بر اساس باورهای غیرمنطقی والدین و الگوهای ارتباطی والد-فرزند. روان‌شناسی کاربردی. ۱۲(۴ پی‌پی ۴۸): ۵۹۵-۶۱۶.
- براتی، طاهره، و ثنایی ذاکر، باقر. (۱۳۷۹). تأثیر تعارضات زناشویی بر روابط متقابل زن و شوهر، پایان‌نامه کارشناسی ارشد مشاوره، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد رودهن.
- بشکار، سلطانعلی. (۱۳۸۷). بررسی اثربخشی آموزش مهارت‌های مدیریت خشم در کاهش تعارضات زناشویی زوجین ارجاع داده شده به شوراهای حل اختلاف شهرستان باغملک. پایان‌نامه کارشناسی ارشد مشاور خانواده، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز
- بهرامی، محمود، و کامرانی صالح، بخش علی. (۱۳۹۵). بررسی رابطه ویژگی‌های شخصیت و سبک‌های دلبستگی با میزان هیجان‌خواهی نیروهای عملیاتی. روان‌شناسی نظامی، ۷(۲۸): ۲۹-۴۴.
- پاکدامن، شهلا، و خانجانی، مهدی. (۱۳۹۰). نقش فرزندپروری ادراک شده در رابطه بین سبک‌های دلبستگی و جمع‌گرایی در دانشجویان. روان‌شناسی اجتماعی، ۱(۴): ۸۱-۱۰۲.
- پولادی ری‌شهری، علی، و خباز ثابت، سرور. (۱۳۹۵). پیش‌بینی تعارض‌های زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی، کمال‌گرایی و طرحواره‌های ناسازگار در زوج‌ها شهر بوشهر. دستاوردهای روان‌شناسی بالینی، ۲(۲): ۶۷-۸۲.
- ثنایی ذاکر، باقر (۱۳۷۹). مقیاس سنجش خانواده‌ها و ازدواج، تهران: انتشارات بعثت.

- خراسانی زاده، عاطفه، پور شریفی، حمید، رنجبری پور، طاهره، باقری، فریبرز، و پویامنش، جعفر. (۱۳۹۸). الگوی ساختاری رابطه بین الگوهای ارتباط والد-فرزند و طرحواره‌های ناسازگار اولیه با میانجیگری سبک‌های دلبستگی. روان‌شناسی کاربردی. ۱۳(۱ پی‌پی ۴۹): ۵۵-۷۶.
- سرخابی عبدالملکی، مریم، دوکانه‌ای فرد، فریده، و بهبودی، معصومه. (۱۴۰۰). الگوی ساختاری پیش‌بینی طلاق عاطفی زوجین بر اساس باورهای فراشناختی و راهبردهای نظم‌جویی هیجانی با میانجی‌گری فرسودگی زناشویی در زنان متأهل. خانواده درمانی کاربردی، ۲(۲): ۱-۲۰.
- شاکرمی، محمد، داورنیا، رضا، زهراکار، کیانوش، و طلائیان، رضوانه. (۱۳۹۴). اثربخشی زوج درمانی گروهی راه حل محور بر بهبود کیفیت روابط زناشویی. مجله علوم پزشکی رازی، ۱۲(۱۲۱): ۱۳-۱.
- دربانی، سیدعلی، فرخزاد، پگاه، و لطفی کاشانی، فرح. (۱۳۹۹). اثربخشی خانواده درمانی راهبردی کوتاه مدت بر تعارض‌های زناشویی. فصلنامه خانواده درمانی کاربردی، ۱(۱): ۵۴-۶۸.
- صابونچی، فرانک، دوکانه‌ای فرد، فریده، و بهبودی، معصومه. (۱۳۹۹ الف). الگوی ساختاری رضایت زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه با میانجی‌گری هیجان‌خواهی. فصلنامه روان‌شناسی کاربردی، ۱۴(۱ پی‌پی ۵۳): ۱۳۹-۱۱۹.
- صابونچی، فرانک، دوکانه‌ای فرد، فریده، و بهبودی، معصومه. (۱۳۹۹ ب). الگوی ساختاری پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و جهت‌گیری زندگی در زنان متأهل: با نقش واسطه‌ای هیجان‌خواهی. فصلنامه خانواده درمانی کاربردی، ۱(۳): ۱۰۲-۱۲۰.
- هاشمی، سعداله، درتاج، فریبرز، سعدی‌پور، اسماعیل، و اسدزاده، حسن. (۱۳۹۶). الگوی ساختاری احساسات شرم و گناه بر اساس شیوه‌های فرزندپروری والدین: نقش واسطه‌ای سبک‌های دلبستگی. روان‌شناسی کاربردی، ۱۱(۴ پی‌پی ۴۴): ۴۷۵-۴۹۳.

- Parrott L, & Parrott L. (2016). *Saving Your Marriage before It Starts (SYMBIS): Seven Questions to Ask Before - and After - You Marry*. Publisher: Zondervan; New, Expanded edition. 6-109.
- Poliment, A. M., Moors, S. M. & Grunert, S. (2010). MMPI-2 profiles of client with substance dependencies accessing a therapeutic community treatment facility. *Electronic Journal of Applied Psychology*, 6(1): 1-9.
- Olderbak, S.Figucred, A. J. (2009). Predicting romantic relationship satisfaction from life history strategy. *Pers Individ Dif*. 2009;46:604-10.
- Sakulsriprasert, C., Phukao, D., Kanjanawong, S., & Meemon, N. (2016). The reliability and factor structure of Thai Young schema questionnaire-short form. *Asian Journal of Psychiatry*, 24(1): 85-90.
- Srong, B., Devault, C., & Cohen, T. F. (2011). *The marriage and family experience: Intimate relationships in a changing society* (11th Ed.).
- Tolorunleke, C. A. (2014). Causes of marital conflicts amongst couples in Nigeria: Implication for counselling psychologists. *Social and Behavioral Sciences*, 140, 24-26.
- Waller, G., Meyer, C., & Hanian V. (2001). - Psychometric properties of the long & short versions of the Young Schema Questionnaire. *Cognitive Therapy and Research*. 25 (2):137-147.
- Waring, E. M. (2013). *Enhancing marital intimacy through facilitating cognitive self-disclosure*. British: Publisher Routledge.
- هادی، سعیده، اسکندری، حسین، سهرابی، فرامرز، معتمدی، عبدالله، و فرخی، نور علی. (۱۳۹۵). تدوین مدل ساختاری پیش‌بینی تعهد زناشویی بر اساس سبک دلبستگی و متغیرهای میانجی خودکنترلی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه در افراد با روابط فرازناشویی عاطفی. *فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی*. ۳۳(۲): ۳۸-۶۰.
- یوسفی، رحیم، ادهمیان، الهام، عبدالمحمدی، کریم. (۱۳۹۵). نقش طرحواره‌های ناسازگار، صفات شخصیت و سبک دلبستگی در پیش‌بینی علائم نشانگان ضربه عشق. *مطالعات اجتماعی روان‌شناختی زنان*، سال ۱۴، شماره ۳.
- Bookwala, J., Sobin, J., & Zdaniuk, B. (2015). Gender and aggression in marital relationships: A life-span perspective. *Sex Roles*, 52, 506-797.
- Gottman, J. M., & Gottman, J. S. (2015). *10 Principles for Doing Effective Couples Therapy* (Norton Series on Interpersonal Neurobiology). New York: Norton.pp: 32-70.
- Kalil, A., Ryan, R., & Chor, E. (2014). "Time investments in children across family structures". *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 654(1): 150-168.
- McDermott, N. (2017). *Early maladaptive schemas, attachment, negative affect and relationship satisfaction*. MA thesis. Rowan University.
- Rutter, V. E. (2018). The effect of attachment styles on emotional divorce of married students. *Divorce in Media*. *Sociology Compass*, 3(4), 707-720.

پرسشنامه سبک دلبستگی

سؤالات	کاملاً مخالفم	کاملاً موافق	نه مخالفم نه موافق	مخالفم	موافق	کاملاً موافق
۱ ایجاد ارتباط با دیگران برایم آسان است.	۴	۳	۲	۱	۰	۰
۲ مشکل به خودم اجازه می‌دهم که به دیگران وابسته باشم.	۰	۱	۲	۳	۴	۴
۳ در روابطم اغلب نگرانم که طرف مقابل واقعاً دوستم نداشته باشد.	۰	۱	۲	۳	۴	۴
۴ من دوست دارم به دیگران نزدیک شوم، دیگران به اندازه من تمایل ندارند.	۰	۱	۲	۳	۴	۴
۵ دوست دارم به دیگران متکی باشم.	۴	۳	۲	۱	۰	۰
۶ از اینکه کسی به من نزدیک شود ناراحت نمی‌شوم.	۰	۱	۲	۳	۴	۴
۷ فکر می‌کنم وقتی به دیگران احتیاج دارم هیچگاه در دسترس نیستند.	۰	۱	۲	۳	۴	۴
۸ از اینکه به مردم نزدیک باشم راحت نیستم.	۴	۳	۲	۱	۰	۰
۹ در روابطم اغلب نگرانم طرف مقابلم نخواهد ارتباطش را با من ادامه دهد.	۰	۱	۲	۳	۴	۴
۱۰ وقتی احساساتم بیان می‌کنم، می‌ترسم افراد احساس دیگری داشته باشند.	۰	۱	۲	۳	۴	۴
۱۱ در ارتباطاتم اغلب از خود می‌پرسم آیا طرف مقابل واقعاً به من توجه دارد.	۰	۱	۲	۳	۴	۴
۱۲ به راحتی می‌توانم با دیگران روابط دوستانه نزدیک برقرار کنم.	۰	۱	۲	۳	۴	۴
۱۳ وقتی کسی خیلی با من صمیمی می‌شود، عصبی می‌شوم.	۰	۱	۲	۳	۴	۴
۱۴ می‌دانم وقتی که دیگران نیاز داشته باشم، آن‌ها در دسترس خواهند بود.	۰	۱	۲	۳	۴	۴
۱۵ دلم می‌خواهد به مردم نزدیک شوم اما می‌ترسم به من صدمه بزنند.	۰	۱	۲	۳	۴	۴
۱۶ فکر می‌کنم که مشکل است که آدم به دیگران کاملاً اعتماد کند.	۴	۳	۲	۱	۰	۰
۱۷ اغلب مردم می‌خواهند با من صمیمی‌تر بشوند تا من احساس راحتی کنم.	۴	۳	۲	۱	۰	۰
۱۸ مطمئن نیستم که بتوانم به افراد تکیه کنم هنگام نیاز در دسترس باشم.	۴	۳	۲	۱	۰	۰

نسخه کوتاه پرسشنامه طر حواره‌های ناسازگار اولیه بانگ

سؤالات	کاملاً غلط	تقریباً غلط	بیشتر درست	آندکی درست	تقریباً درست	کاملاً درست
۱ اغلب کسی را نداشتم تا حمایت کند و عمیقاً نگران اتفاقاتی باشد که برایم می‌افتد.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۲ به طور کلی، کسی نبوده که به من عاطفه، محبت و صداقت نشان دهد.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۳ در بیشتر اوقات زندگی، این احساس نبوده برای فردی، شخص ویژه به شمار بیایم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۴ اغلب اوقات کسی نبوده که در دل به من گوش دهد، یا احساس و نیازهای مرا درک کند.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۵ وقتی که نمی‌دانم کاری را چگونه انجام دهم، به ندرت کسی مرا نصیحت و راهنمایی می‌کند.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۶ من به افراد نزدیک خود خیلی وابسته‌ام چون می‌ترسم مرا ترک کنند.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۷ آن قدر به دیگران نیازمندم که نگران از دست دادن آن‌ها هستم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۸ نگرانم از اینکه افرادی که به من نزدیکند مرا ترک و رها کنند.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۹ وقتی احساس می‌کنم کسی که برایم مهم است از من دوری می‌کند، مأیوس می‌شوم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶

۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۰	برخی اوقات آنقدر نگران هستم که مردم مرا ترک کنند که آنها را از خودم می رانم. ab.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	احساس می کنم مردم از من سودجویی می کنند.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۲	احساس می کنم باید در حضور دیگران از خودم محافظت کنم، چون به من آسیب می زند.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۳	دیگران دیر یا زود به من خیانت می کنند.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۴	نسبت به انگیزه های دیگران سوء ظن شدید دارم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۵	معمولاً به طور جدی به انگیزه های نهانی مردم فکر می کنم. ma.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۶	فکر می کنم وصله ناجور اجتماع هستم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۷	اساساً با بقیه خیلی فرق دارم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۸	نمی توانم به کسی تعلق خاطر داشته باشم، انسان گوشه گیری هستم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۹	احساس می کنم از مردم بیگانه شده ام.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۰	همیشه احساس می کنم بین افراد گروه جایی ندارم. si.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۱	مردان یا زنانی که دوستان دارم، وقتی نقاط ضعف مرا ببینند دیگر دوستم ندارند.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۲	اگر کسی واقعاً مرا بشناسند دوست ندارد با من رابطه ای نزدیک برقرار کند.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۳	لیاقت عشق، توجه و احترام دیگران را ندارم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۴	احساس می کنم هیچ کس مرا دوست ندارد.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۵	در بسیاری از جنبه ها، بیش از آن ناپذیرفتنیم که بتوانم خودم به دیگران نشان دهم. ds
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۶	تقریباً هیچ کاری را به خوبی دیگران نمی توانم انجام دهم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۷	وقتی به موفقیت نزدیک می شوم از درون احساس بی کفایتی می کنم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۸	بیشتر مردم در حوزه های شغلی و کاری از من تواناترند.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۹	نمی توانم مانند اغلب مردم در کارهایم با استعداد باشم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۰	در کار یا تحصیل، مثل بقیه باهوش نیستم. fa.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۱	احساس می کنم نمی توانم به تنهایی از پس کارهای زندگی روزمره بر بیایم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۲	فکر می کنم در انجام کارهای روزمره، آدم وابسته ای هستم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۳	فاقد عقل سلیم هستم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۴	اصلاً به قضاوت های خودم در موقعیت های روزمره، اعتماد ندارم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۵	احساس می کنم نمی توانم به تنهایی گلیم خودم را از آب بیرون بکشم. di.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۶	نمی توانم از شر این احساس رها شوم که اتفاق بدی می خواهد بیفتد.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۷	احساس می کنم هر لحظه ممکن است یک فاجعه طبیعی، جنایی، حقوقی یا پزشکی اتفاق بیفتد.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۸	می ترسم مورد جمله قرار بگیرم.

۶	۵	۴	۳	۲	۱	می ترسم تمام سرمایه خود را از دست بدهم و بیچاره شوم.	۳۹
۶	۵	۴	۳	۲	۱	اغلب نگرانم دچار سکنه قلبی بشوم، وقتی دلایل پزشکی کمی برای این احتمال وجود دارد. vh.	۴۰
۶	۵	۴	۳	۲	۱	قادر نیستم از والدینم جدا شوم، کاری که هم سن و سالهایم انجام می دهند.	۴۱
۶	۵	۴	۳	۲	۱	من و والدینم تمایل داریم خود را بیش از حد در مشکلات زندگی یکدیگر درگیر کنیم.	۴۲
۶	۵	۴	۳	۲	۱	برای والدینم سخت است بدون داشتن احساس گناه، مسائل خصوصی را از یکدیگر پنهان کنیم.	۴۳
۶	۵	۴	۳	۲	۱	احساس می کنم انگار والدینم در من زندگی می کنند. نمی توانم یک زندگی جداگانه داشته باشم.	۴۴
۶	۵	۴	۳	۲	۱	اغلب احساس می کنم که هویت جداگانه ای از والدین و همسر ندارم. eu.	۴۵

پرسشنامه تعارضات زناشویی

هرگز	بندرت	گاهی	اکثراً	همیشه	
					(۱) هنگام مرافعه با همسر، رابطه من با خانواده پدر و مادری او قطع می شود.
۱	۲	۳	۴	۵	(۲) من و همسر حساب های مالی جداگانه داریم.
۱	۲	۳	۴	۵	(۳) همسر هر کاری از من بخواهد فراموش می کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	(۴) هنگام دلخوری من و همسر، هیچ کدام برای رابطه جنسی پیش قدم نمی شویم.
۱	۲	۳	۴	۵	(۵) من و همسر کتک کاری می کنیم.
۱	۲	۳	۴	۵	(۶) هنگام دلخوری، رابطه من با خانواده پدر و مادری خودم قطع می شود.
۱	۲	۳	۴	۵	(۷) برای فرزند (یا فرزندانم) حاضرم انتظارات نامعقول او (یا آنان) را برآورده کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	(۸) بدون اطلاع همسر، برای خود پس انداز شخصی دارم.
۱	۲	۳	۴	۵	(۹) وقتی همسر از من تقاضایی دارد، خودم را به کارهای دیگر مشغول می کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	(۱۰) رابطه جنسی من با همسر ارضا کننده نیست.
۱	۲	۳	۴	۵	(۱۱) وقتی با همسر مرافعه دارم، اتاق یا خانه را ترک می کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	(۱۲) به تنهایی با خانواده پدر و مادری خود و خواهر و برادرانم رابطه دارم.
۱	۲	۳	۴	۵	(۱۳) درآمد همسر را به بهانه های مختلف صرف خواسته های شخصی خود می کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	(۱۴) همسر را با ناقص انجام دادن کارهایی که از من می خواهد تنبیه می کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	(۱۵) همسر رابطه جنسی را به من تحمیل می کند.
۱	۲	۳	۴	۵	(۱۶) همسر را به رفتارهای غیر اخلاقی متهم می کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	(۱۷) از اعضای خانواده پدری و مادری ام، برای حل اختلافات خود با همسر، کمک می گیرم.
۱	۲	۳	۴	۵	(۱۸) فرزند (یا فرزندانم)، اسرار همسر را به من می گویند.
۱	۲	۳	۴	۵	(۱۹) خانواده پدر و مادری همسر، به من بی احترامی می کنند.
۱	۲	۳	۴	۵	(۲۰) خرج خانواده، در هر صورت (آشتی یا دعوا) در اختیار من است.
۱	۲	۳	۴	۵	(۲۱) همسر را با بی نظمی و نامرتب بودن، آزار می دهم.
۱	۲	۳	۴	۵	(۲۲) وقتی با همسر دعوا می کنم، فریاد می زنم و ناسزا می گویم.
۱	۲	۳	۴	۵	(۲۳) خانواده پدر و مادری من، همسر را با دیگران مقایسه و به حال من دلسوزی می کنند.
۱	۲	۳	۴	۵	(۲۴) فرزند یا فرزندانم یکی از عوامل مهم حفظ و تداوم رابطه زناشویی من هستند.

۱	۲	۳	۴	۵	۲۵) دوست یا دوستانم در جریان اختلاف من و همسرم هستند.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۶) من و همسرم با مشارکت و توافق یکدیگر پول و درآمد خانواده را خرج می کنیم.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۷) حوصله ام از همسرم و خواسته های سر می رود.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۸) هنگام دعوا، تنها رابطه من با همسرم رابطه جنسی است.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۹) هنگام نزاع، از همسرم درخواست طلاق می کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۰) خانواده پدری و مادری من، تمام گناهها را به گردن همسرم می اندازند.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۱) هنگام دعوا بین من و همسرم، فرزند یا فرزندانم از من حمایت می کنند.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۲) حاضر نیستم برای بدهی های همسرم از دیگران پول قرض کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۳) هنگام دعوا، رابطه جنسی من و همسرم قطع می شود.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۴) با وجود داشتن همسر، از تنهایی رنج می برم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۵) همسرم در حضور خانواده پدری و مادری خودم، مرا تحقیر می کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۶) هنگام مراقبه من و همسرم، یکی از فرزندانم زیاد مریض می شود و نیاز به مراقبت دارد.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۷) همسرم و خانواده اش را در مقابل سایرین تحقیر می کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۸) بدون اطلاع همسرم، به والدین خود پول می دهم و یا از آنها پول می گیرم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۹) دعوا با همسرم، مرا نسبت به فعالیت های خودم بی علاقه می کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۰) با آن دسته از برنامه های مهمانی که با حضور خانواده همسرم باشد، مخالفت می کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۱) هنگام دعوا با همسرم نسبت به غذا بی اشتها می شوم.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۲) در هنگام دعوا با همسرم، رابطه من و او با دوستان مشترکمان قطع می شود.

*Original Article***Modeling marital conflict based on attachment styles: The mediating role of early maladaptive schema domains in women on the verge of divorce**

Received: 02/12/2021 - Accepted: 08/03/2022

Efat Adlparvar ¹
 Iraj Safaeirad ²
 Nasrollah Erfani ³
 Hooshang Jadidi ⁴

¹ *PhD Student, Department of Psychology, Faculty of Humanities, Sanandaj Branch, Islamic Azad University, Sanandaj, Iran*

² *Assistant Professor, Department of Psychology, Faculty of Humanities, Hamadan Branch, Islamic Azad University, Hamadan, Iran*

³ *Associate Professor, Department of Psychology, Payame Noor University, Hamadan, Iran*

⁴ *Assistant Professor, Department of Psychology, Faculty of Humanities, Sanandaj Branch, Islamic Azad University, Sanandaj, Iran*

Email: safaeirad@iauh.ac.ir

Abstract

Introduction: The aim of this study was to model marital conflicts based on attachment styles with the mediating role of early maladaptive schema domains in women on the verge of divorce.

Materials and Methods : The research method was descriptive and the type of study was correlational. The statistical population of women with marital conflicts was on the verge of divorce in Tehran, who had referred to family counseling centers in the third district of Tehran from May to November 2016. The sampling method was multi-stage and the sample size was determined based on G Power 440 statistical software.

Results: The structural model of predicting marital conflicts based on attachment styles with the mediating role of areas of early maladaptive schemas in women on the verge of divorce has a good fit. Among the attachment styles, only the avoidant attachment style affects marital conflict through the domain of exclusion and orientation of early maladaptive schemas, and the ambivalent attachment style affects marital conflict through the domain of deafness. Also between insecure attachment styles. Avoidance / ambivalence and early maladaptive schemas in the field of cut and rejection, self-management and dysfunction, impaired constraints, other orientation, excessive ringing and inhibition, but there is a negative relationship between secure attachment style and early maladaptive schemas. There is a reverse.

Conclusion: Knowing the schemas helps to create solutions to change people's cognition and thoughts and leads to marital satisfaction by improving relationships.

Key words: Marital conflicts, Attachment Styles, Early maladaptive schemas, and women on the verge of divorce

Acknowledgement: There is no conflict of interest